

Gázrobbanás a mezőszabadi iskolában

Óvatlanul járt el a takarítónő

Fotó: Vajda György

Tegnap reggel a mezőszabadi Vasile Săbădeanu általános iskolában az oktatás megkezdése előtt az egyik földszinti tanterembe lépve a diákok metángáz szagot éreztek. Azonnal kinyitották az ablakot. Néhányan a teremben maradtak. Osztálytársaik közül páran kimentek, hogy értesítsék a tanárokat. Menet közben a folyosón talákoztak a takarítónővel, akinek elmondták, gázszag van az osztályban. A nő belépett a terembe, és gyufát gyújtott, hogy ellenőrizze, hol folyik a gáz a csempekályhában. Ekkor történt a robbanás.

Vajda György

Egy másik tanteremből egy diák is „bedugta a fejét” az ajtón, hogy lássa, mi történik. A kályha belsejében felgyült gáz lángra lobbant, és az ajtón kicsapott. A takarítónő másodfokú égési sérüléseket szenvedett, a kíváncsi diák haja megégett. Az eset nyolc előtt tíz perccel történt.

A mezőcsávási iskolaközpont igazgatónője, Bordeanu Minerva a helyszínen tájékoztatta az érdeklődőket a történetéről. Elmondta, kollégáival együtt az iskolában tartózkodott. A robbanás után azonnal az osztályterembe sietett, hívták a sürgősségi szolgálatot. Több tűzoltó és mentőautó érkezett a helyszínre. A sérülteket kórházba szállították. Ezenkívül a helyszínen nem volt mit tenni, hiszen még a kályha sem rongálódott meg,

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje időben megújítani előfizetését a NÉPÚJSÁG-ra! Ha előfizet, BIZTOSAN kézhez kapja. Telefon: 0742-828-647

Újdonságok a gyermekgyógyászatban

A háromnapos tudományos tanácskozás fő témájának napirendre tűzését az is indokolta, hogy a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen folyamatban van a tantervek reformja. Megállapítottuk ugyanis, hogy a páciensekkel való kommunikáció sok kívánivalót hagy maga után, ezért az első év tantárgyai közé bevezettük a betegekkel való helyes és eredményes párbeszéd követelményeinek az oktatását.

5.

A bölcső mellől a színpadra

A chicagói hercegnő című előadásával vendégszerepelt a Vásárhelyi Forgatagon a Budapesti Operettszínház. Az első előadást megelőzően a sajtó képviselőinek számoltak be az operettel kapcsolatos tudnivalókról, érdekességekről.

7.

Minden Calcium-Sandoz pezsgőtablettát kivonnak a forgalomból

A budapesti Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet közleménye szerint korábban a készítmény négy gyártási tételénél találtak határérték feletti elemi szennyezést.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Iskolások és egyetemisták figyelmébe!

Augusztus 27. – szeptember 30. között minden iskolás és egyetemista ügyfelünknek 50%-kal olcsóbban kínáljuk az antireflex védőréteggel ellátott műanyag lencsét.

Az akció érvényes:

műanyag American Standard HCM (Italy) szemüveglencsére, a következő dioptriatarományra: 0 ± 6,0 SPH és 0 ± 6/2 CYL (amíg a készlet tart)

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegváltoztatásokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Darázsfészek

Antalfi Imola

Kiverte a biztosítékok az egészségügyi miniszter nemrég, utólag enyhén módosított, vagy inkább kimagyarozott kijelentése, amelynek lényege, hogy a páciensek differenciáltan, a befizetett biztosítási összeg függvényében részesüljenek térítéses egészségügyi ellátásban. A sajtó, az ellenzék rögtön „rákattant” a szociáldemokratáktól elvárható szociális érzékenységtől kissé elűtő témára, és a szolidaritás szétrombolását vetette a szakarcavezető szemére. Aki, lehet, nem fejezte ki magát elég pontosan (elég nagy baj ez egy miniszternél), de vélhetően – az utólag megmagyarozott kijelentés alapján – nagyobb fokú igazságosságot akar bevinni a rendszerbe. Sajtóértesülések szerint ugyanis jelenleg Romániában 2,2 millió polgárnak nincs egészségbiztosítása, 10,6 millió a szolidaritás elve alapján jut hozzá térített egészségügyi szolgáltatásokhoz, és 6,7 millió polgár tudja kijeztetni a minimális egészségügyi szolgáltatáscsomagot. Jelenleg sem változott a gyakorlat, hogy a minimál csomagnál több hozzájárulást befizető is legtöbbször zsebből teszik ki laborvizsgálatok, szakorvosi vizsgálatok, az ezekhez általában elengedhetetlen képalakító eljárások díjszabását. Az a tény, hogy kórházi szakorvos magánpraxisban csak térítéses szolgáltatást nyújthat, konzultációként több száz lejébe is kerülhet egy amúgy minimálbér utáni járulékot meghaladó összeget befizető páciensnek. Szóval a miniszter felvetése kicsit arra utal, hogy le kéne tisztítani a rendszert. Nem elég papíron meghatározni a jogokat, ha a beteg nem tud élni velük. Nem azért, mert önként lemond erről, hanem mert

(Folytatás a 3. oldalon)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Javítani az orvos és páciens közti párbeszéd

Újdonságok a gyermekgyógyászatban

Három napon át az ország legkiválóbb gyermekgyógyászai, külföldi meghívottak, a szakmát tanuló rezidens orvosok tanácskoztak a gyermekgyógyászat újdonságairól a MÖGYE, valamint a Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház 1-es Számú Gyermekklinikájá által szervezett konferencián a Gyógyszerészeti Kar új épületében. Az első nap tartották a Soft skills in Pediatrics című kötet bemutatóját, amely egy öt európai országot (Románia, Magyarország, Németország, Olaszország, Spanyolország) átfogó kutatás eredményeit rögzíti. A tanulmány bemutatja az öt ország egészségügyi rendszerének jó és javításra szoruló jellemzőit.

A rendezvény szünetében a tanácskozás elnökét, dr. Cristina Oana Mărginean egyetemi tanárt, az 1-es Számú Gyermekgyógyászati Klinika vezetőjét, a MÖGYE prorektorát kértem, hogy a tanácskozás célját ismertesse.

– Azért szerveztük ezt a konferenciát, mert két évvel ezelőtt megnyertünk egy európai uniós programot, amelynek témája a gyermekgyógyászati kommunikációban szükséges hozzáértés. Jellegzetessége, hogy egy háromszereplős kommunikációról van szó, amelyben részt vesz a gyermek és az orvos mellett a szülő is. Ha az orvos nem találja meg a

hangot a gyermek pácienssel és a szülővel sem, ha nem sikerül elnyerni a bizalmukat, sem a diagnózis megállapítása, sem a kezelés nem jár az elvárt sikerrel. A háromnapos tudományos tanácskozás fő témájának napirendre tűzését az is indokolta, hogy a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen folyamatban van a tantervek reformja. Megállapítottuk ugyanis, hogy a páciensekkel való kommunikáció sok kívánnivalót hagy maga után, ezért az első év tantárgyai közé bevezettük a betegekkel való helyes és eredményes párbeszéd követelményeinek az oktatását. A fő téma mellett a tanácskozáson szerepelnek egyéb témakörök is – gasztroenterológia, fertőző betegségek, szívgyógyászat, nefrológia, tüdőgyógyászat, hemato-onkológia, reumatológia és immunológia, sürgősségi ellátás – érdekes előadásokkal, esetbemutatókkal, amelyeket az ország elismert szakemberei tartanak, és bevontuk az egyetemi hallgatókat is.

– Visszatérve a fő témára, melyek az orvos és a gyermek közötti párbeszéd legfontosabb elemei, követelményei?

– Az orvosnak szem előtt kell tartania, hogy a gyermek életeleme a játék, ezért a játékoságot nem lehet figyelmen kívül hagyni, fontos szerepe van a mesének is, és a humorról sem szabad megfeledkezni. A szóbeli kommunikáció mellett a nonverbális nyelv, a mimika, a gesztusok és a türelem is fontos, és

mindez vonatkozik az egészségügyi személyzet minden tagjára.

– Mennyit kell tudni a gyermeknek a diagnózisából, különösen akkor, ha súlyos, esetleg gyógyíthatatlan beteg?

– Meg kell mondani, de az ő értelmi képességének megfelelően, az ő nyelvén, attól függően, hogy például hároméves, hétéves, 15 éves gyermekről van szó. Fontos megmagyarázni, hogy milyen betegsége van, milyen kezeléseket kell kapjon, hogyan segíthet abban, hogy a kezelés eredményes legyen.

– A tanácskozás második nagy témaköre a gyermekgyógyászat új irányvonalai. Milyen újdonságokról van szó?

– Az volt a célunk, hogy az ország legjobb szakembereinek az előadása nyomán a résztvevők megismerjék a legújabb kezelési útmutatókat a különböző területeken. Ennek során lehetőséget teremtettünk a gyermekgyógyászatot tanuló rezidens orvosoknak, hogy esetbemutatókkal szerepeljenek, a szakembereknek pedig, hogy az általuk művelt terület újdonságait ismertessék.

– Megkérem, mondjon néhány konkrét példát.

– Megváltozott a kezelési útmutató a gluténérzékeny (lisztérzékeny) betegeknek, a refluxbetegségben, új kezelési módjai vannak a székrekedésnek, a gyermekkori kóros elhízásnak, és sok más betegségben is változtak a protokollumok. (bodolai)

A naponta szedett aszpirin Az egészséges idős embereknek inkább árt, mint használ

A jó egészségnek örvendő idős embereknek nem kellene naponta aszpirint szedniük, mivel a gyógyszernek semmilyen jótékony hatása sincsen a 70 év feletti szervezetre, ugyanakkor növelheti az akár halálos kimenetelű belső vérzés kockázatát – figyelmeztetnek a kutatók.

Az embereknek általában szívroham vagy agyi érkatasztrófát követően írnak fel aszpirint, mivel az bizonyítottan csökkenti egy újabb roham esélyét.

Az egészséges emberek egy része is rendszeresen szedi azonban a gyógyszert, hogy csökkentse a szívroham és a szélütés kockázatát. Számos folyamatban lévő kutatás vizsgálja továbbá, hogy az aszpirin szedésével csökkenthető-e a rák kockázata.

A gyógyszer jótékony hatásait vizsgáló kutatások többsége középkorú emberek bevonásával készül, és egyre több bizonyíték támasztja alá, hogy az aszpirinnel összefüggő veszélyek száma növekszik a kor előrehaladtával.

A tanulmány az Egyesült Államokban és Ausztráliában élő több mint 19 ezer egészséges ember bevonásával készült, akik elmúltak már 70 évesek és még sosem küzdöttek szívproblémával. A résztvevők fele öt éven át kapott napi szinten kis dózisban (100 milligramm) aszpirint, a másik csoport

pedig placebót. A New England Journal of Medicine című folyóiratban a kutatók három tanulmányban számoltak be a vizsgálatokról, amely szerint az aszpirin nem csökkentette a szívproblémák kialakulásának kockázatát – a két csoportban hasonló arányban jelentkeztek szív- és érrendszeri problémák – és semmilyen egyéb jótékony hatással sem járt. Ugyanakkor növelte a súlyos gyomorvérzések számát.

„Mindez azt jelenti, hogy az a több millió egészséges idős ember, aki világszerte mindenfajta orvosi előírás nélkül szed kis dózisban aszpirint, talán teljesen feleslegesen teszi, mert a tanulmány azt mutatja, hogy az aszpirinnek nincsen semmi olyan jótékony hatása, amely ellensúlyozná a vérzés kockázatát” – húzta alá John McNeil, a melbourne-i Monash Egyetem professzora.

A mostani eredmények nem vonatkoznak azokra, aki szívroham vagy agyvérzés miatt szednek aszpirint, nekik továbbra is érdemes követniük az orvosi előírásokat.

Rothwell szerint azoknak pedig, akik orvosi előírás nélkül, hosszú ideje kis dózisban szednek aszpirint, nem szabad egyik napról a másikra leállniuk vele, mivel az is problémákhoz vezethet. Erdemesebb inkább a háziorvosukkal megvitatni az esetleges problémákat, aggodalmakat.

Érték és Minőség Nagydíjjal tüntették ki az OrtoProfil

A Romániában egyedülálló, gyermekkori koponyadeformitások korrekcióját elősegítő ortézisekért

Az Érték és Minőség Nagydíj tanúsító védjegy a kiválóság emblémája. Utmutatást ad a fogyasztóknak vásárlásaikhoz, kiemelve a díjazottat a gazdasági élet szereplői közül. Idén először 47 fő kategóriában hirdették meg a pályázatot, amely az 1998-ban bevezetett és 20 éven át meghirdetett Magyar Termék Nagydíj tanúsító védjegy tradícióira épülve a kimagasló minőséget képviseli, Magyarország határait is átlépve.

„Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy idén is határon túli kitüntetésben részesült az OrtoProfil által gyártott, Romániában egyedülálló termékünk. Termékskálánkat néhány éve bővítettük ezekkel az ortézisekkel. Nem kis befektetést és időt igényelt a termék gyártásának és forgalmazásának be-

székhelyén, és premiernek számít az országban.

Napjainkban gyakori a kisgyerekek normálistól eltérő fejformája. A kisbabák fejformájának aszimmetriája vagy formátlansága rögtön születés után vagy életüknek első heteiben lesz észrevehető. A normálistól eltérő fejformát különböző külső erők alakítják, mint például az anyaméhben a szűk tér, a vákuumos szülés, nyakizomfeszülés, a koraszülés, a hosszú ideig háton való altatás vagy az autós ülés helytelen használata.

A szakvizsgálatokon szakembereink szükség esetén igazítanak, változtatnak a sisakon, hogy az megfelelően szolgálja rendeltetését. Amennyiben a gyerek 8 hónaposnál fiatalabb, a sisakot 4 és fél hónapnál kevesebb ideig kell hordja.

A termék kitünő funkcionalitását mi sem mutatja jobban, mint az, hogy vizsgálatainkról, a második és

az elkövetkezendő találkozásokról a legszkeptikusabb szülők is elégedetten távoznak, hisz a pozitív fejlődés szemből látható.

„Cégünk legfőbb célja fogyatékkal élő embertársaink életminőségének javítása. Tevékenységünk legmeghatározóbb jellemzője a minőségi munka, így mind a gyártási, mind a forgalmazási tevékenységünkben a magas színvonalú szolgáltatásokra összpontosítunk. Az OrtoProfil termék- és szolgáltatásmínőség iránti valós elkötelezettségét mi sem mutatja jobban, mint az, hogy a kiválóság emblémáját viselhetjük, ami nem más, mint az Érték és Minőség Nagydíj tanúsító védjegy”.

Frunda György,
az OrtoProfil elnöke

További információk:
Frunda Csenge
Tel.: 0745-281-025
csfrunda@ortoprofil.ro

vezetése a hazai piacon. Viszont a kereslet nagy, ugyanis a kisbabáknál születés után számos patológiai deformitást, úgynevezett koponyacsontosodási zavart lehet megfigyelni” – dr. Boga Ferenc igazgató.

A ferdefejű (plagiocephalia), rövidfejű (brachycephalia) vagy csónakfejű (scaphocephalia) gyerekek közel 15%-a kezelhető a koponyadeformitások korrekcióját elősegítő, Érték és Minőség Nagydíjjal kitüntetett ortézissel. Ez tulajdonképpen egy speciális sisak, melyet a gyermekek 3–18 hónapos koruk között viselhetnek. Egyéni, 3D minta alapján történik a méretezés Marosvásárhelyen, az OrtoProfil

A mozgás nagykövete

Reggeli beszélgetés Bartha Zsuzsa fizio-kinetoterapeutával

Mozgásba hozta, megtornáztatta szinte az egész várost – a csontritkulásban szenvedőktől az orvosokon, szívbetegeken át a színészekig. Gyermeket, fiatalokat, felnőtteket és időseket biztatott saját és munkatársai példájával, hogy vele együtt éljék át a mozgás örömét a legváltozatosabb helyszíneken, a főtértől a Somostetőig. Bartha Zsuzsa, a Procardia Megelőző, Rehabilitációs és Oktatási Központjának szakmai vezetője olyan lelkesedést sugároz, amivel a környezetében mindenkit magával ragad, és példáját szívesen követik.

Bodolai Gyöngyi

A munkám számomra a hobbim is

Hosszú szőke hajával, finom arcvonásaival első pillanatra törekenységet sugall, de amikor megtornáztat, vagy a gerincműtét legkorszerűbb módszereivel kezel, meggyőződhetünk alapos szaktudásból fakadó erejéről.

Reggeli beszélgetésünk kezdetén a kezelőben, ahol minden a gerincoszlopról szól, egy régi emlékkép jut eszembe. A hatvanas évek végén, hetvenes évek kezdetén középiskolások voltunk a Bolyai Farkas líceumban, amikor tragikus esemény ráta meg az osztályt. Egyik osztálytársnőnk elütötte egy teherautó a Sáros utcában. Eszti súlyos medence-törést szenvedett, és a hosszú kórházi lábadozás idején azt suttogták róla, hogy valószínűleg nem lehet gyermeke. Ezt mi, lányok, akik akkoriban kivétel nélkül gyermekes anyaként képzeltük el a jövőnköt, rendkívül elkésérítőnek éreztük. A sors érdekes fordulata folytán a később orvosi egyetemem végzett egykori osztálytársunk olyan életrevaló lánynak adott életet, aki ma a mozgás nagykövete Marosvásárhelyen.

– Honnan ered a kifogyhatatlannak tűnő erőd, energiád, amit torna közben sugárol?

– A munkám számomra a hobbim is, és nem jelent nehézséget, mivel azt csinálom, amit szeretek. Napról napra kihívásnak érzem, megtalálom benne azt, ami motivál, előrelendít, hogy tovább, még többet tegyek azokért, akiknek szükségük van a segítségemre. Meggyőződésem szerint, ha az ember mozgásban tartja magát, az generálja az energiát, és lendületet ad a további tevékenységhez.

Mozgás és orvostudomány

– Kisgyermekként is ennyire mozgékony voltál?

– Édesanyám rendszeresen vitt balettóra. Kezdetől szerettem a mozgást, és soha nem a tengerpartra vágytam, hanem a hegyekbe, hogy kitartó gyaloglás árán felérjünk a csúcsra. A téli sportokat is nagyon kedveltem, különösen a korcsolyázást. A balettet ritmikus torna követte, és így kerültem kapcsolatba az aerobikkal. Már 15 éves koromban edzéseket tartottam a Rheum-Care Alapítványnál. Amikor a csontritkulásos betegek számára megindult a gyógytorna, amit egy szakember tartott, mellette tanultam, majd rám bízta a feladatot.

Annyira megszerettem a mozgást, hogy a Bolyai középiskolában a Ládai tanár úr vezette alkalmazott gazdaságtan programban „a cégünk” által gyártott termék egy fitnessgyakorlatsort tartalmazó videokazetta volt. Ezt a Zebra CD-üzletben árusítottuk, és akkora sikere volt, hogy egyetemi hallgatóként elkészítettem a gyógytornaváltozatát is. Mindez olyan élményt jelentett, amire mindig szívesen gondolok, mert lehetővé tette, hogy a bennem felgyűlő tudást átadjam másoknak is, mozgásra ösztönözve őket.

A középiskola utolsó két évében, amikor pályaválasztás előtt álltunk, sokan kérdezték: honnan tudom olyan biztosan, hogy milyen szakon szeretnék tanulni. A válaszom az volt, hogy nekem a mozgással kell foglalkozni, és ezen belül kerestem azt az középutat a mozgás és az orvostudomány között, amely lehetővé teszi, hogy segíthessek azokon az embereken is, akiknek gond van a mozgásával. Visszaemlékszem, hogy a Rheum-Care-nél Nagy Irén doktornő újságolta egy nap: Zsuzsi, megvan a szakma a számodra, és a fiziko-kinetoterápiát ajánlotta, ami a Nagyvárad Egyetem Orvosi és Gyógyszerészeti Karán működött. Nagy doktornő mellett

édesanyám, dr. Bartha Eszter családorvos is részt vett az ASPOR, azaz a csontritkulás megelőzését célzó szervezet megalapításában, amelynek alelnöke volt, és gyakran vitt magával a különböző rendezvényekre, ahol érdeklődéssel figyelttem az előadásokat, a gyakorlati bemutatókat. A tisztségét később én vettem át, és töltöm be ma is.

Akkoriban az egyetemre kemény felvételi vizsga volt anatómiából és fizikából. Az utóbbira felkészülni nagy erőfeszítésembe került, de mivel minden vágyam az volt, hogy felvegyenek a választott szakra, végül sikerült. Egyetemi hallgatóként egy bérelt teremben fitnessórát tartottam, és ahogy tanulmányaim során előre haladtam, hozzáfogtam a gyógytornához is. Az ötéves egyetem elvégzése után Németországban tökéletesítettem a tanulmányaim során szerzett ismereteket.

A tudást itthon kamatoztatni

– Hogyan jutottál el Németországba?

– Mindig kerestem a lehetőséget, hogy a szakmát minél jobban elsajátítsam. Egyetemi hallgató koromban a nyári gyakorlatot Hollandiában végeztem. Később egy olyan klinikát kerestem, ahol nagy hangsúlyt fektetnek a mozgásterápiára, rehabilitációra. Ismerősömtől kapott információján vettem fel a kapcsolatot a németországi klinikával, s mivel beszéltem németül – ugyanis a 4-es általános, majd a Bolyai középiskolában intenzív német szakos osztályba jártam –, ez nagy segítségemre volt. Két-három hónapra fogadtak mint tanuló, és hasonlóképpen jártam magyarországi és angliai szakklinikákban is. Arra törekedtem, hogy minél több helyen megforduljak. Ötödéves koromban németországi ösztöndíjat nyertem. Passauban egy éven át tanítottam, és kezelhettem is a betegeket. Jó érzés volt, hogy sokan név szerint engem választottak, és ott maradtam volna, de úgy gondoltam, hogy azt a tudást, amit éveken át elsajátítottam, itthon szeretném kamatoztatni.

Ösztönző támogatás

– Hol kezdődött a pályád?

– A Procardia Központban, ahol 2005 novemberétől szívesen tettem eleget dr. Kikeli Pál professzor hívásának. Kezdetben a szív- és érrendszeri betegek tornáját és röplabdaedzését vezettem, ez utóbbi tevékenység az Építészeti Trösztől bérelt terem elvesztése után leszűkült. Egy évet dolgoztam ott, és azt gondoltam, hogy amit elkezdtem, olyan hamar nem érhet véget. A professzor úr is sokat beszélt az országszerte egyedülálló kardiiovaszkuláris utókezelés, rehabilitáció fontosságáról, amit már én is magaménak éreztem. A Procardiánál soha nem éreztették velem, hogy alkalmazott vagyok, mindig támogattak, hogy tegyem azt, amit szeretnék és tudok, s ez még jobban ösztönzött. A terem elvesztése után is meg voltam győződve, hogy a nehézségek ellenére tovább kell menni. Miután sikerült egy tágas sporttermet találni a Kossuth utcában, bő másfél évig, a fiam születéséig reggeltől estig vezettem a csoportokat. Annyira nem akartam, hogy megszűnjön, hogy erőmön felül is a vérnyomásmérés-

Nemrég kezdtük használni azt a robotizált gépezetet, ami a felső végtag rehabilitációját segíti. „Erős pontunk” a gerincműtét terápiaja, a porckorongsérv autodekompressziós kezelését országos viszonylatban egyedül mi végezzük. Ezenkívül a hagyományos fizioterápiás kezeléseket is nagy az érdeklődés, a csoportterápiák iránt úgyszintén (a szív-ér rendszeri, valamint a gerincbetegek számára), és igénybe lehet venni a szülés utáni egyéni mozgásprogramunkat.

Mozgás nélkül gyenge a gerinc

– Az átlagember szabadidejében próbál mozogni, hogyan lazít az, akinek a mozgás a hivatása?

– Minden évben szervezünk egy nagy kérekpártúrát, amin az egész család részt vesz: a férjem, a kilencéves fiam és az ötéves lányom is. Télen sízni megyünk, de ezenkívül rendszeresen szaladunk, tornászunk, hogy megtanítsuk a gyermekeinknek is a mozgás örömét. Szomorúan tapasztalom, hogy sok kisgyermek a mobiltelefonnal, tablettal tölti ideje nagy részét. Fontosnak tartom a technikai fejlődés követését, de véleményem szerint a gyermek legyen gyermek, mert ha leül a számítógép elé, akkor a szükséges terhelés hiányában nem alakulnak jól ki a gerincgömböleték, és elmarad az izmok finomhangolása, ami stabilizálja a gerincet. Ha nem szánnak időt a mozgásra, az izom nem erősödik meg, és a gerincük gyenge lesz. Próbálok megértetni a gyermekeimmel, hogy mozgásszerv-rendszerüknek a megfelelő kiépülését gyermekkorban kell elkezdeni. Örülök, hogy ebben példát tudok mutatni, s bár nem könnyű – mivel a férjem nőgyógyász orvosként gyakran ügyeletes –, a közös sportolást próbáljuk egyeztetni.

– Mennyit tévél?

– Szinte semmit. A gyermekek sem nézik, és azóta jobban figyelünk egymásra, este együtt vacsorázunk, megbeszéljük a nap nehézségeit, örömeit, ami összekötő kapocs a család számára. Ezenkívül esténként felkészülök arra, hogy egy-egy betegemet hogyan kezeljem, mi lehet számára a legjobb megoldás.

Ne ragadjunk bele a székbe

– Visszatérve a kezdő kérdéshez, kit nem tornáztattál meg Marosvásárhelyen?

– Azt, aki nem akart. Természetesen tudom, hogy vannak emberek, akik a kényelmet szeretik, kicsit kerékpároznak, mozognak is, de „nincsenek oda” a rendszeres tornáért. Próbálok velük is megértetni, hogy találják meg azt a mozgásformát, amit szeretnek, és azt mindennap gyakorolják. Ez elengedhetetlen lenne ahhoz, hogy ne ragadjunk bele a székbe órákon át. Akik a tanácsomat kérik, azoknak próbálok megmagyarázni, hogy a testünk nem arra lett teremtve, hogy üljünk, az izmok képtelenek túl hosszú ideig aktívak lenni, így elkerülhetetlen a gőrnnyedés. Fél órát, órát igen, de tízenórás hatására kialakulnak a problémák. Nem az a cél, hogy minél többet mozogjunk, hanem az, hogy minél kevesebbet üljünk. Akik munka közben hosszú időre ülni kényeszerülnek, azoknak azt tanácsolom, hogy

(Folytatás a 7. oldalon)

A bölcső mellől a színpadra

Egy különleges univerzum tagjai

A chicagói hercegnő című előadásával vendégszerepelt a Vásárhelyi Forgatagon a Budapesti Operettszínház. Az első előadást megelőzően a sajtó képviselőinek számoltak be az operettel kapcsolatos tudnivalókról, érdekességekről. A színház főigazgatója és a rendező mellett megszólaltak a főbb szerepeket alakító énekes-színészek, köztük a Mary hercegnő szerepét játszó Bordás Barbara és a Moránia hercegkisasszonyát alakító Dancs Annamari. Mindketten kisbabás anyukák, akik szülés után tértek vissza sikerrel a színpadra. Ebből kiindulva arról kérdeztem őket, hogy miképpen sikerül a két „hivatást” összeegyeztetni.

Bordás Barbara:

– Amíg az ember egyedül van az életben, addig gyakran szenved megfelelési kényszerben, különösen akkor, ha színész. Nagyon fontos, hogy minden úgy alakuljon, ahogy szeretnénk, és eleget tegyünk a rendező, a koreográfus elvárásainak. Miután azonban egy olyan kis lényt hoztam a világra, aki feltétel nélkül elfogad engem, ez lélekben olyan szabadsággal ajándékoz meg, ami a színpadon a szerep megformálásakor egy korábban nem tapasztalt bátorsággal tölt el. Sokkal fesztelenebb tudok lenni, és ahogy a várandósságot és a szülést követően az emberi test átféremlődik, visszaalakul, az is egy olyan felszabadulást jelent, hogy merek csúnya lenni a színpadon, és nem akarok mindenképpen, mindig egy tökéletes, elérhetetlen női alak, a primadonna szerepében tetszelegni. Egyszerűen önmagam szeretnék lenni, és a lehető legszélsőségesebben próbálom megfogalmazni egy karaktert. Nekem az anyaság ren-

geteget adott, és a magánéletemben is a legelső, legnehezebb, legkiszolgáltatottabb pillanatoktól a legsodálatosabb érzésig – amikor egy élet világra jön – már mindent bejártam.

– *Ki a társad ezen az úton?*

– A férjem, *Boncsér Gergely*, a Magyar Állami Operaház tenoristája.

– *Hogy érzed magad Marosvásárhelyen?*

– Este későn érkeztünk meg, ezért nem volt időm körülnézni, de Dancs Annamariék már jártam Sepsiszentgyörgyön, ahol koncertet tartottunk. Korábban Pintér Tibor kis színtársulatával Szigetszentmiklósról gyakran vendégeskedtem Erdélyben. Ritka és

egyedülálló az a vendégszeretet, amivel itt körülvesznek bennünket, és rendkívül jóleső érzés egy művésznél ilyen környezetben, odafigyelés mellett készülni, arra a hálaóra pedigré, amit az előadások után kaptunk, hónapok után is jó visszagondolni. Ezen túl gyönyörű volt a táj is, ahogy idefelé utaztunk, és ez kárpótolt a sok kilométerért.

Dancs Annamari:

– *Egy regényesnek tűnő szerelem és házasság, majd válás után, amikor egyedül maradtál négy hónapos kisfiaddal, milyen volt újra színpadra állni?*

– Nemrég tértem vissza a szülési szabadságról, és Moránia hercegnője az egyik szerep, amit visszakaphattam. Lényege, hogy nem egy szokványos hercegnőt játszom, hanem egy olyant, aki nagyon erős székely hangszólyal beszél, ami Budapesten viccesen hat a közönségre, és jót kacagnak rajta. Több akcentust kovácsoltam össze, ami székelyföldi leányként nem áll messze tőlem. Imádom a szerepet, magát a karaktert és az egész előadást. Fantasztikus a humora, szépen öt-ötöződik benne az operettmuzsika, a népzene és a dzsessz. Mindez olyan élményt jelent, ami három és fél órára valóban kikapcsolja a nézőt a mindennapi gondokból.

Anyukaként visszatérni a színpadra egészen más érzelmi töltetet jelent. Nagyon sok mindent átformált bennem az, hogy egy kisfiúnak vagyok az édesanyja. Erősebben érzem magamban a nő és az anyasággal járó felelősséget, a komolyságot és még sok minden egyebet. Visszatérem öta számos mondatot, jelenetet átértelmezek. Az egyik barátom szerint azok a nők, akik gyermeket születtek, egy különleges univerzum tagjai. Ez valóban így van, hiszen már másképpen látjuk a világot.

Hogy miképpen lehet összeegyeztetni az anyaságot a hivatással? Ha sűrűbb a próbaidőszak, vagy turném van, akkor édesanyám eljön Budapestre, vagy hazahozom a kisfiam

Székelyföldre, ahol imádja a Dancs családban, mert egy alkalmazkodó másfél éves kisgyermek, aki jól elbandázik az unokatestvéreivel. Négyhetes kora óta mindenhova viszem magammal, és ez nem jelent problémát. Ha azonban leesik, és megüti magát, az én nyakamba borul, és elpanaszolja a bánatát. Ezen túl egy nagyon kedves kis lélek, és nagyon sokat segít nekem abban, hogy egyszerre anyuka és művésznő is lehessenek.

– *Olvastam, hogy volt férjed, Kerényi Miklós Máté távozása után, úgy tűnik, hogy rendbe jött az életed, és van egy új párod.*

– Nagyon kemény év van mögöttem, ami alatt sok mindent megtapasztaltam, de végre elmondhatom, hogy semmi sem történt ok nélkül, és ma már boldog vagyok.

– *Kívánom, hogy sokáig tartson. (bodolai)*

A mozgás nagykövete

(Folytatás a 6. oldalról)

változtassák a helyzetüket. Elmondhatjuk, hogy az ülés az új „dohányzás”, annyira káros. Sok páciensemnek ezért van porcikorongsérve, és nem az idősekről, hanem az aktív korosztályról van szó, akik irodában ülnek, járművet vezetnek stb.

– *Mondd meg őszintén, neked nem fáj sehhol?*

– Kicsit néha fáj a nyakam, a derekam, ezért még jobban megértem a betegeteket, de ugyanakkor a kezelések hatékonyságát is ki tudom magamon próbálni.

Életet az éveknél

– *Terveid, elképzeléseid?*

– Sokan vagyunk a központban, egyre nő az érdeklődés, bővíteni kell a tevékenységet, amihez nagyobb hely szükséges, és remélem: van még annyi energiánk, hogy ezt is meg tudjuk oldani. Amit elértünk, ahhoz nagyon sok segítséget kaptunk Kikeli professzortól, személy szerint én is. Az elismerés, a mindenkori támogatás serkentően hatott rám, hogy egyre többet akarjak és tegyek.

A mottóink – Életet az éveknél! – azt jelenti, hogy ne futószalagon kezeljük a hozzánk fordulókat, szánjunk rájuk időt, hogy ők maguk is megértsék a problémájukat, részünkről pedig minőségi ellátásban részesüljenek.

Ami engem illet, nekem minden annyira összhangban van, hogy a Jóistentől nem is kérhetnék többet. Ha összességében az élet-emre nézek, olyan szépen vezetett, hogy az időközben felmerülő nehézségek ellenére mindig azt éreztem, hogy ki van közevem előttem az út. Azt a munkát végzem, amit szeretek, a kezeléseken kívül egyetemi hallgatókat tanítok.

A házasságunk is jól működik, és az otthoni légkör meghatározza, hogyan teljesítek a munkahelyemen, a gyermekeim pedig állandó örömforrást jelentenek. A továbbiakban csak azt kívánom, hogy legyen erőm és egészségem továbbra is megállni a helyem, hogy minél több emberen segíthessek, és olyan anya legyek, ahogy azt a gyermekeim elvárják.

A hideg szezon szoknyadivatja

Lassan vége a nyárnak, ezért elő kell készítenünk a melegebb holmit. Mielőtt egy újabb farmernadrágot vennénk, inkább válasszunk helyette egy elegáns bőrszoknyát vagy egy középhosszú rakott szoknyát, mivel a 2018–2019-es hideg szezonban a SZOKNYA lesz a hangadó.

Casoni Szálasi Ibolya

A SZOKNYÁK SZÍNE idén nagyon élénk, még azok is, akik kedvelik a fekete öltözéket, dobják fel egy élénk színű szoknyával. A szoknyák anyaga is különleges: bőr, kigépelte anyagok, luresz, sifon vagy más.

A BŐRSZOKNYA az egyedüli, amely sikerrel kombinálja az eleganciát a lázadó szellemmel. Térd alá érő ceruzaszoknyák, harangszoknyák és merész, magas derekú minik, főleg tompa árnyalatokban, mint a klasszikus fekete, sötétzürke, khakizöld, meggyszínű és csokoládébarna. Ezekhez vegyünk egyszínű garbót vagy világos színű blúzt.

Az egyik legpraktikusabb hideg szezon társunk a magas derekú, lábszárközépig érő KIGÉPELT SZOKNYA lesz, legyen az ceruza-, átmenős változat. Könnyű blúzokkal és túlméretezett pulóverekkel viseljük ezeket.

A mintás anyagok mindig is divatosak voltak, idén viszont minden képzeletet felülmúló BONYOLULT MINTAKOMBINÁCIÓK kápráztatják el a szemlélt, mint például absztrakt minták mértaniakkal, sima virágkompozíciókkal, csillagos éggel, csillámokkal kombinálva.

Ezeket a minta- és színorgiákat alapszínű felsőkkel nyugtassuk viselhetővé, mint: fekete, fehér, testszínű, semleges szürke.

A vinilin felsők divatja idén LAKK-BŐR SZOKNYÁKKÁ szelidül.

A klasszikus, egyenes szoknya a lakkbőr fénye által merészebbé, lázadóvá válik, a klasszikus feketétől pedig visszatérünk szokatlanabb színekhez, mint nyerszöld, erős akvamarinkék, égőpiros. A fő minták itt az állatminták és a kockák.

A klasszikus KOCKÁS is még mindig divat: a skót kockás és változatai, a fekete-fehér pepita, a Royal Stewaeer-, a bézs árnyalatú Burberry- (nagykockás) minták stb.

A szezon alapdarabja a kockás mini pliszírozott (apróra berakott) szoknya, mely minden korosztály által viselhető, főleg sötét árnyalatokban mutat jól, és

hordható vastag fekete harisnyanadrággal, egyszínű blúzokkal, óriásékszerekkel és bármilyen cipővel.

Akik kedvelik az aszimmetriát, válasszanak az ÁTMENŐS SZOKNYÁKBÓL. A legdivatosabb, ha a szoknya elől rövidebbre és hátul hosszabbra van szabva. Így érvényesülnek a hideg szezonban is a szép lábak. A legkedveltebb anyagok a bőr, a gyapjú, az őzbőr és a tweedszövet.

A romantikusból a merészbe való átmenetet egy MAXI SZOKNYÁVAL érhetjük el, mely bő, könnyű, és annyira hosszú, hogy egészen befedi a lábbelit. Fehér inggel, komoly blúzokkal és garbókkal hozhatjuk egyensúlyba kinézetünket.

A szoknyák DEREKA idén szokatlanul MAGAS, így a majdnem fűzőszerű derékrészben végződő változatok a legdivatosabbak. Előnyük, hogy a lábak optikailag végtelenül hosszúaknak fognak tűnni.

Az ASZIMMETRIARÓL már szó volt az átmenős szoknyáknál. Az igazság az, hogy a szoknyák szabása is rendhagyó, bizarr, mondhatni kaotikus, így minden forma megengedett.

Ha a szoknya HASÍTEK is van, azt főleg oldalra, tehát ASZIMMETRIKUSAN helyezik el.

A legdivatosabb a PLISZÍROZOTT harangszoknya lesz, mely főleg könnyű, élénk színű és szokatlan mintájú anyagokból készül.

Non-Hodgkin limfóma

A limfóma a nyirokrendszerben kialakuló rosszindulatú daganatos megbetegedés. A non-Hodgkin limfóma a két fő limfómafajta egyike (a másik a Hodgkin kór).

1 A non-Hodgkin limfóma egy daganatfajta neve, amely a limfocitákat (nyirokban található fehérvérsejteket) támadja meg.

2 Non-Hodgkin limfóma akkor keletkezik, amikor egyes limfociták elkezdnek ellenőrizetlenül osztódni, és abnormális növekedésnek indulnak.

3 Mivel a nyirok átszivárog a nyirokcsomókban, a rákos sejtek ott gyűlnek össze.

4 A nyirokcsomókban a rákos sejtek daganattá fejlődnek.

Forrás: www.lmfoma.hu / MTVA Sajtóadatbank / MTI

Nyolcvannegyedik nyelvlecke

Leláncolt fagyaltgép

Ötvös József

E szeptember közepéig átnyúlt nyári melegben még mindig volt szezonja a főtéri fagyaltoknak. Néha kevés is volt az a két fagyaltgép, amely a főtér jobb oldalán szolgálta ki a kisgyermeket és hűsölni vágyó felnőtteket. Egyik gép a Ferenc-rendiek árván álló tornya és a város legszebb barokk épülete, a Toldalagi-palota közötti bódé előtt gyártotta az ún. ostyás fagyaltot. Már csak gyermekkorom fel-feltűnő nosztalgiaja miatt is – ha lehet – ostyás fagyaltot vásárolok. És itt, a torony mellett lepödtém meg egy esti séta alkalmával; de nagyon, mert az én közel hét évtizedes életem során ilyen még sehol sem láttam: lánccal kötötték át és lakattal zárták le éjszakára a fagyaltgépet. Nem hiába, a leláncolt Prométheusz jutott eszembe, akiről Aiszkülosz egykor drámát írt.

Prométheusz a görög mitológia egyik legszimpatikusabb alakja, aki az istennel szembeállva az embereket segíti: a tüzzel és a mesteriségekkel ajándékozza meg őket, hogy világosságban élhessenek. Zeusz ezért a tettéért a Kaukázus hegység sziklájához láncoltatja, de Prométheusz hajthatatlan marad, s ekkor az alvilágba taszítják, ahonnan éppen Zeusz fia szabadítja ki. Aiszkülosz drámájának végén az emberekért magát feláldozó titán, a zsarnoksággal szembeálló Prométheusz győzelmesen vonul be Athénba.

A téma gyakran foglalkoztatta az írókat, a zeneszerzőket, a képzőművészeket. Goethe ifjúkorában hőskölteleményt írt róla, Liszt Ferenc szimfonikus költeményben örökítette meg, Carl Orff pedig operát komponált a görög titánról.

A leláncolt fagyaltgép láttán nemcsak a görög mitológia jutott eszembe, hanem az az idő is, amikor még a házajtót nem zárták be, legfeljebb az ajtónak támasztott seprű jelezte, a lakók most éppen nem tartózkodnak otthon. Szerintem nem azért tűnt el a cirokseprű az ajtók elől, mert szolgálatukat felváltotta a porszívó, inkább a seprűkötők vagy porszívó-tulajdonosok változtak meg mára, s akár ennek tudatában lánccolta le éjszakára a fagyaltoslány a rábizott gépet Marosvásárhely főterén. Engem mégis elgondolkoztat a látvány, a tény: 2018-ban egy egész éjszakán át kivilágított város főterén, figyelőkamerákkal felszerelt múzeum mellett eltűnhetne egy fagyaltgép? Visszaemlékszem göttingeni tanulmányi időmre, ahol este a padon kinn hagyott táskát másnap reggel ugyanott találtam. Igaz, a mellette maradt kerékpáromat másnap már az egetem előtt láttam meg, de azt nem lopták el, csak szükségben használták, s használat után otthagyták szabadon.

Vasárnap délelőtt templomból jövet arra jártam, a fagyaltgép bent a zárt bódében pihent, s bennem megszólalt a kérdés: vajon eltűnt közben a lánccal?

Minden Calcium-Sandoz pezsgőtablettát kivonnak a forgalomból

A budapesti Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (OGYÉI) közleménye szerint korábban a készítmény négy gyártási tételénél találtak határérték feletti elemi szennyezést, ezért azok forgalmazását még májusban felfüggesztették, majd a gyártási hibás termékeket szeptember 10-ei határozatával a hatóság ki is vonta a forgalomból.

Az OGYÉI közölte, a gyógyszer forgalmazója szeptember 11-én azzal a kéréssel fordult a gyógyszerügyi hatósághoz, hogy elővigyázatosságból, a betegek érdekében a raktáron lévő valamennyi készletét

vonja ki végleg a forgalomból. Ezért az OGYÉI valamennyi, jelenleg gyógyszerként és gyógyszer-kereskedelmi raktárban lévő Calcium-Sandoz pezsgőtablettát forgalmazását megtiltotta, végleg kivonja mindegyiket a forgalomból.

Annak ellenére, hogy az elemi szennyező a megengedett határérték felett volt, a betegeknek nincs teendőjük, egészségkárosodástól nem kell tartani, ám az érintett készítmény hosszú távú alkalmazását nem javasolja a gyógyszerhatóság. Gyógyszerhiánnyal nem kell számolni – tették hozzá. (MTI)

IDÉZET 1.	NYOMKO-DÁSSAL TÖMÖRÍT MAURU FŐVÁROSA	NAPSZAK	ELÓTAG: OLAJ	...SASZTRI (INDIAI POLITIKUS)	TEHÉNHANG	JÓ AZ IZOMZATA	TE ÉS ÉN RÉGI APRÓPÉNZ	BOLGÁR HEGYSÉG	SZLOVÁK	EGO	HUSZÁRPANCS	LATIN ÉS ESEDEZIK (IROD.)	NÉM. TELEF. FELTALÁLÓ (JOHANN PHILIPP)	IDEGEN MŰVÉSZET	...BOGÁR (ARANYNÁL ZUG)
E															Z
MADRIDI LAP			PETRARCA MŰSÁJA GAZDASÁGI ÁGAZAT				VEGYI KŐTESFELE HÁTSÓ TESTRÉSZ						...KNIGHT (ANGOL ÍRÓ) BOLTI KELLÉK		
AZ EGYIK ARKANGYAL					ÓRJÖNGŐ					LEVEGŐBE HAJÍT SZIVÁRVÁNY-ISTENNŐ				EGYESI	OROSZLÁN-NEV
AZ AARE FR. NEVE				ÖRMÉNY SZERVEZET ...KUROSZVA (RENDEZŐ)						KÉTARCÚ ISTEN	ÁLMOS ANJYA			SKÁLA-HANG FORMAI	
KATALÁN ÍRÓ (MIQUEL) TEXTIL-NÖVÉNY	A MAI LAZIO ÓKORI NEVE	ABÜVNÉGYZ SZÁVA VASARELY MŰVÉSZETE				ÖRMÉNY SZERVEZET ...KUROSZVA (RENDEZŐ)				KÉTARCÚ ISTEN	ÁLMOS ANJYA			SKÁLA-HANG FORMAI	
			A NÁTRIUM VEGYJELE MAGATOK		HAVI RÉSZLET! KESERŰ ANYAGOK		SZINTÉN NE ARAT!	ERREFELE! ...ATYA BÜNE (QUEIROS)			GLUBELSÓ! SZIGET LA ROCHELLE KÖZELÉBEN			ATHÉNI SPORT-klub JUTTAT	
			SZEKÉRNYS TEHER MEDRET TISZÍT												
...GHAZI (JAKUB BÉG)				A.C. ... (OL. SPORT-klub) NEVEZETES				SZÓVAL ALTAT LAPOSFENEKÜCSÖNÁK					SZLÁV IGEN CSILLAG. TALPPONT		EGYEI ...CALVINO, OLASZ ÍRÓ
A NIKKEL ÉS A RÉN-ium VEGYJELE			TARA ÚRNŐJE (SCARLETT) OPUS (RÖV.)			TALJÁN ...KINDI (ARAB TUDÓS)					TANK-BELSŐ! AZ ARGON VEGYJELE		TORNÁSZ-NŐ (NELLI) A TANTÁL-VEGYJELE		
NAGYON CSÚF			ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT BESZÉL		...DE L'ESTEN (ADY) ESTE ILLATOZÓ VIRÁG						FOSZFÁTOS ÁSVÁNY BETEGE GONDOZ				KÉZTUSA ÜTÉS NÉLKÜL
LÁM TŐSZÁM-NEV		SZAPORÍTÓ-SEJT RAJT			BOLTI ÁRUS BECÉZETT TITUSZ					KIS BOLT NORMANDIAI VÁROS				VÉR-CSOPORT KUKORICA-PÁLINKA	
	KETTŐS BETŰ JÚDA FIA		SKÁLA-HANG HOSSZÚ (ANGOL)		TEMESPARTOK! ...TUDATA (I. SVEVO)		TE ÉS Ó JUHIS-TÁLLÓ		BUDAPEST (RÖV.) AMELY HELYEN		RÓMAI 51 GYORSAN LÉPKED			ARAB NÉV NÉMÉT AU-TOMÁRKA	
TOJÁSOKON ŰL A TYŰK			ROSTA GERMANIUM ÉS ITTRIUM VEGYJELE				SZÉKJELZŐ LEHET ATTÓL KEZDVE!					FORGÓ-RÉSZ A MAROS TESTVÉRE			
HASONLÓ, MEGFELELŐ				ERKÖLCS-TAN ÓSI FEGY-VER				ELÓTAG: NAP TÜZEL					TORINO FOLYÓJA VONALZÓ-FÉLE		NULLA IGEKÉPZŐ
		NÉMÉT TAGADÁS SPANYOL AUTÓJEL			ROSSZ A TOJÁS LITER (RÖV.)						LEJÁR AZ IDEJE SZEMÉLY-NEVEMAS				
PELL... FOGKRÉM-MÁRKA															L.N.J.

A szeptember 13-i rejtvény megfejtése: **Nem az tesz gazdaggá, hogy nagy a vagyoned, hanem az, hogy kevés a vágyad.**

Az Enel partnere, az Icon Business Advisor, megnyitotta első értékesítési helyét Marosvásárhelyen

Az Enel cég, az Icon Business Advisor helyi partnere révén, munkapontot nyitott Marosvásárhelyen, hogy közelebb legyen az ügyfelekhez. A megnyitón helyi hivatalosságok, Enel-ügyfelek és az Icon Business Advisor csapatának tagjai vettek részt.

Claudiu Maior, Marosvásárhely polgármesterének tanácsadója, Bogdan Matei, az Enel Románia eladási igazgatója, Cristian Kadar, az Icon Business Advisor adminisztrátora vágta el szimbolikus gesztusként az avatószalagot szeptember 14-én, pénteken az 1918. December 1. úton, a Corina üzlet mel-

letti körforgalomnál található munkapont megnyitását.

Bogdan Matei, az Enel Románia eladási igazgatója röviden vázolta az esemény fontosságát. „Számomra nagy öröm és megtisztetés, hogy részt vehetek egy ilyen eseményen. Örülök, hogy ennyi embert látok, mert amit mi teszünk, éppen abból a szándékból ered, hogy minél közelebb legyünk ügyfeleinkhez, minél aktívabban bevonjuk őket, és olyan szolgáltatásokat és termékeket biztosítsunk számukra, amelyek megkönnyítik az életüket. Mi azt a stratégiát választot-

Cristian Kadar (balra) és Bogdan Matei

tuk, hogy minél több klienst hozunk be az energia versenypiacára, azért, hogy minél több lehetőséget biztosítsunk ügyfeleink számára, ellássuk őket a szükséges információkkal, hogy kiválaszthassák a számukra legmegfelelőbb szolgáltatót. Bevallom, ez hatalmas kereskedelmi erőfeszítést követelt, de örömmel mondhatom, hogy ezen erőfeszítés árán váltunk a romániai elektromosenergia-szállítók piacvezetőivé. Megelőztük a régi vezetőt, és folytatjuk ezt a stratégiát, mert, amint az év végén látni fogják, számos más eseményünk lesz az ország más részein is.

Büszkék vagyunk, hogy az Icon Business Advisorban megbízható helyi partnerre talál-

tunk, amellyel régóta együtt dolgozunk, és amely aktívan jelen van Maros megye piacán.

Cristian Kadar, az Enel partnere a következőket tanácsolta a potenciális ügyfeleknek: „Egyetlen kérésem van önökhöz: ha egy ügynök kopog az ajtójukon, nyissák ki. Gondoljanak arra, hogy jó ajánlata lehet az önök számára. Nyissanak neki ajtót, és hallgassák meg. Ők tették lehetővé ennek a munkapontnak a megnyitását. Jó úton járunk, mind több ügyféllel, jó, versenyképes csapattal, amely minőségi árut és szolgáltatást kínál. Köszönjük az Enel cégnek a bizalmat”.

Az alábbiakban sajtóközleményben az Enel részleteket közöl az új munkaponttal kapcsolatosan.

„Az Enel nagy hagyománnyal rendelkező vállalat Romániában, és az elektromos energia szállítása mellett elismert földgázszállító is, mindkét szolgáltatást kiegészíti olyan termékekkel, amelyek értéket, direkt támogatást és hatékonyságot biztosítanak a jogi és természetes személyekből álló felhasználóknak. Mi több, az Enel üzletlancának kiszélesítésével és ugyanakkor a mozgóeladás fejlesztésével differenciálttá tette a piacot, az eladást követően is minden ügyféllel megtartja az átlátható kommunikációt.

Következésképpen, az Enel minden felhasználó számára nem csupán elad, hanem tanácsadással és digitális megoldásokkal is szolgál, időbeni vagy távolsági megszorítások nélkül”.

Adrian Faur, a közvetett eladások menedzsere

Sajtóközlemény

Az Enel cég, az Icon Business Advisor helyi partner révén, eladási munkapontot nyitott Marosvásárhelyen, Maros megyében, ahol a jogi személyiséggel rendelkező ügyfelek vagy természetes személyek személyre szabott szabadpiaci kínálatokat kapnak mind az elektromos energia, mind a földgázszolgáltatás terén.

Mától kezdve a térség jogi személyiséggel rendelkező ügyfelei vagy a természetes személyek az 1918. December 1. út 255. szám alatt, a földszinten, szaktanácsot igényelhetnek a legmegfelelőbb elektromosenergia- és földgázszállító kiválasztásához. A szakemberekből álló csapatok mind a városban, mind vidéken tevékenykednek.

Emlékeztetünk, hogy az energiapiac konkurencia előtti megnyitásával megszületett a törvényes keret, amely függetlenül a fogyasztás természetétől (háztartási vagy nem háztartási), minden fogyasztó számára lehetővé teszi, hogy kiválassza a kívánt szolgáltatót, és azzal kössön szerződést az elektromos energia szolgáltatására. Az elektromosenergia-szolgáltató ügyfél általi megváltoztatása a 105/2014-es ANRE-rendeletnek megfelelően történik, ingyenes, és nem igényel technikai természetű módosításokat a használati berendezésekben.

Minden nap hétfőtől péntekig 10–19 óra között és szombaton 10–14 óra között az eladási munkapont szakemberei szaktanácsadással szolgálnak az energiaár-ajánlatot illetően, bemutatják az Enel termékeit és szolgáltatásait, segítséget nyújtanak a szerződéskötésben és az egyéni ajánlatok elkészítésében.

Mi több, a természetes személyek hozzáadottérték-szolgáltatásban is részesülhetnek az Enel-segítség – Enel Asistență – csomagok egyikét választva, amely többek között biztosítja a belső elektromos berendezések javítását, lakatosági javításokat, a vízmelegítő berendezések javítását, a földgázberendezések műszaki ellenőrzését, sürgősségi beavatkozást és ellenőrzést a gázvezetéknel és hőközpontoknál. A jogi személyek esetében az Enel Comfort az előnyös tarifák mellett azonnali beavatkozást tesz lehetővé az elektromos berendezések megrongálódása esetén, és biztosítja a földelés-csatlakozó éves ellenőrzését.

Ezek a szolgáltatások profi csapatokat biztosítanak a berendezések javításához, minőségi, gyors és hatékony szolgáltatásokkal állnak rendelkezésre a nap 24 órájában, az Europ Assistance cég által adminisztrált szakvállalatokon keresztül.

Ugyanakkor biztosítási szolgáltatásokat, légkondicionáló berendezéseket, valamint LED-es izzókat is az ügyfelek rendelkezésére bocsát, részletre.

Az Enel Energie természetes személyeknek szóló kínálatáról részletek a <http://www.enel.ro/ro/clienti-oferte-rezidentiali-ee.html>, a jogi személyek számára a <http://www.enel.ro/ro/clienti-oferte-ee.html> honlapon található.

Az Enel multinacionális energetikai vállalat, egyike az elektromos-, földgáz- és újrahaznosítható energiák globális piacvezetőinek. Az Enel a piactőkésítés szempontjából Európa legnagyobb ilyen vállalata, és egyike a kontinens vezető elektromosenergia- cégeinek a beépített kapacitás és a viszonyított EBITDA szempontjából. Az Enel csoport öt kontinens több mint harminc országában van jelen, és nettó energiatermelési kapacitása kb. 88 GW. Az Enel az elektromosenergia- és földgázszolgáltatást több mint 2 millió kilométeres hálózaton keresztül biztosítja, világszerte több mint 72 millió háztartási és vállalati ügyfele van, ami összehasonlítva a hasonló szakterületű európai vállalatokkal, a legnagyobb ügyfélbázist jelenti. A megújítható energiák elosztásával foglalkozó Enel Green Power 42 GW szél- és napenergiát, geotermikus és vízi energiát hasznosító berendezéseket üzemeltet Európában, a két Amerikában, Afrikában, Ázsiában és Ausztráliában.

Az Enel 2005 óta van jelen a romániai piacon, jelen pillanatban a legnagyobb energetikai magánberuházó az elektromosenergia- és szétosztás, a felújítható forrásokból történő elektromosenergia-előállítás terén. Az Enel vállalatnak Romániában 3.100 alkalmazottja van, és 2,8 millió ügyfélnek biztosít szolgáltatást többnyire az ország három fontos térségében: Dél-Havasalföld (inkluzív Bukarest), a Bánság és Dobrudzsa, a helyi elosztópiac egyharmadát fedi le az E-Distributie cégeken keresztül. Az Enel tovább folytatja a beruházást a szolgáltatások minőségének javítása, a hálózatok biztonságának és versenyképességének növelése, az Enel csoport környezetvédelmi standardjainak vidéken való alkalmazása érdekében.

Az Enel Energie és az Enel Energie Muntenia fontos energiaszállítók Romániában, kínálatukban mind az elektromosenergia-, mind a földgázszolgáltatás, mind pedig a hozzáadottérték-szolgáltatás (támogatási szolgáltatások, világítóberendezések, biztosítások, légkondicionáló berendezések stb.) megtalálható. (x)

ADÁSVÉTEL, BÉRBEADÁS

ELADÓ Rózsák terén levő négyemeletes tömbházban egy első emeleti, kétszobás lakás. Érdeklődni a 0745-923-709, 0365/803-598-as telefonszámon. (1974)

ELADÓ 2 szobás, földszinti tömbházlakás a Kövesdombon, a Parángulai utcában. Tel. 0748-151-982. (10382)

BÉRBE ADOK 2 szobás lakásokat Marosvásárhelyen. Bővebb információ a 0745-653-430-as telefonszámon. (sz.-l)

ELADÓ 4-es váltóke, 165 cm-es tárcsás kasza. Tel. 0743-860-354, 0745-404-666. (10438)

BÚZAKORPA eladó a koronkai malomnál. Tel. 0722-396-107. (10383)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0751-989-594. (10377)

ELADÓ 3000 kg szemes kukorica. Tel. 0740-463-746. (10465)

MINDENFÉLE

HŰTŐK javítását vállalom lakásán, és eladok hűtőket, fagyasztókat garanciával. Tel. 0722-846-011. (10280-I)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (9701)

BÁRMILYEN munkát vállalunk: cserépforgatást, régi tető javítását, csatornajavítást. Nyugdíjasoknak kedvezmény. Tel. 0748-901-446. (10231-I)

ÁCSMUNKÁT vállalunk, cserépjavítást, Lindab lemezzel tetőfedést, csatornapucolást. Tel. 0720-817-490. (10232-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A PROELCONS KFT. sürgősen alkalmaz GÉPLAKATOSOKAT, FESTŐKET, HEGESZTŐKET és SZAKKÉPZETLEN MUNKÁSOKAT. Tel. 0265/256-188, 0744-556-236. (62714)

A TORDAI CÉG alkalmaz MÉSZÁROST és KARBANTARTÓT. Tel. 0744-644-026. (20531)

ALKALMAZUNK SZAKÁCSOT, SEGÉDSZAKÁCSOT, MOSOGATÓT, BÁROS-RECEPCIÓST. Tel. 0731-824-217. (20522-I)

NÉMETORSZAGI és HOLLANDIAI GYÁRI MUNKÁK. Órabér 10,40 euró. Azonnali indulás. Tel. 0740-881-428, 0753-837-335. (10464)

HOSSZÚ TÁVRA B kategóriával rendelkező SOFÓRT és KERESKEDELMI ÜGYNÖKÖT alkalmazunk. Tel. 0728-169-805. (20536-I)

A PC HOUSE felvesz megbízható, minimum B kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező SOFÓRT. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (sz.-l)

SZÁMÍTÓGÉPEK FELÚJÍTÁSÁHOZ és KOZMETIKÁZÁSÁHOZ keresünk MUNKATÁRSAKAT. Átlagosnál magasabb jövedelem! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (sz.-l)

DUBAJ & SHARJAH

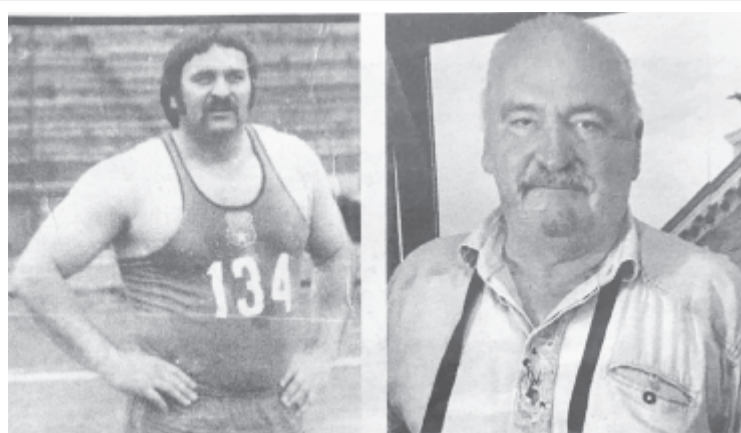
Két emirátus/7 éjszaka repülővel Kolozsvárról
Indulások: 2018. dec 1., 8., 2019. január 19., 26., február 2., 9., 16., 23.

4 éjszaka Sharhaj + 3 éjszaka Dubaj

599 euró/fő/7 éjszaka reggelivel, minden illetékkel
+ ingyenes félnapos városnézés Dubajban

Információk / foglalás irodánkban:

FAMILY HOLIDAY UTAZÁSI IRODA
Marosvásárhely, Tunsád utca 1/8.
Tel/fax: 0365.449.833
Mobil: 0749.922.887
E-mail: office@family-holiday.ro
Web: www.family-holiday.ro

Kegyelettel és soha nem múló fájdalommal emlékezünk és emlékeztetünk szeptember 20-án a legjobb férj, édesapa, nagypapa és elsősorban **EMBER NAGY JÓZSEFRE** (Jóska), sokszoros bajnok és rekorderre.

Hat hónapja, hogy villámgyorsan, felfoghatatlanul eltávozott. Emléke örökké élni fog szívünkben.
Felesége, Edit és leánya, Melinda. (1972-I)

VÁLLALUNK bármilyen tetőkészítést és manzárdkészítést, sürgősségi javítást, cserépforgatást (bármilyen cseréppel). Nyugdíjasoknak kedvezmény. Tel. 0740-389-928. (10340)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, a nyáradszentlászlói **TOTH ILONA**

86 éves korában elhunyt. Temetési szertartása pénteken, szeptember 21-én 12 órakor lesz a Vili Temetkezési Kft.-nél, majd végső nyugalomra a nyáradszentlászlói temetőbe helyezzük.

Emlékét őrzik szerettei. (10476-I)

„Csillag a föld
S ha meghalok,
újra befognak a
csillagok.”

(Sz. K.)

Fájdalmas kötelességemnek tisztelek eleget azzal a hírrel, hogy testvérem,

FAGYURA PÉTER

nyugdíjas villanyszerelő

2018. szeptember 17-én 82 éves korában életét vesztette. Temetése folyó hó 20-án 15 órakor lesz az új temetőben, a megyei kórház mögött.

Búcsúzik tőle testvére, Rita és a gyászoló rokonok. Nyugodjon csendesen a felesége mellett. (10469-I)

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a drága férj, édesapa, nagytata, testvér, nagybácsi, após, vő, sógor, apatárs, rokon, barát és szomszéd, a kibédi születésű marosvásárhelyi lakos,

DÓSA VENCEL

(Győző)

a Számológépgyár volt dolgozója hosszas betegség után, életének 68., házasságának 45. évében csendesen megpihent.

Temetése 2018. szeptember 20-án 14 órakor lesz a református temetőben. Drága emlékét örökké megőrizzük szívünkben.

Gyászoló szerettei. (1970-I)

Csak szótlanul elmentél, s tőlünk még el sem köszöntél. Csak hirtelen itthagytál, s erről egy szót se szóltál.

Szomorú szívvel, soha el nem múló szeretettel búcsúznunk

DÓSA VENCELTŐL.

Gyerekei: Ildikó, Tibi, Évi, unokái: Szabolcs, Remi, Balázs, Hugo, Esya, veje, Sándor, menyee, Catty. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (1970-I)

GUTENBERG
KÖNYVESBOLT

BABILON
KIADÓ

MI MICSODA sorozat

10%
KEDVEZMÉNY

Szeptemberi könyvbarát-kedvezmény a Gutenberg Könyvesboltokban: **10%-os kedvezménnyel** kínáljuk a **BABILON KIADÓ** könyveit.

Gutenberg Könyvesboltok

Csíkservezd: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752-031310 gutenbergkonyvesboltcsikservezd
Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752-032201 gutenbergkonyvesboltsekeljudvarhely
Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0752-032950 gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely

ETV ERŐS MEGYER
TELEVÍZIÓ

LOVÁSZ ÁGOTA **GÁLL NOÉMI**

HÍRADÓ **HÉTKÖZNAPONKÉNT 19⁰⁰ ÓRÁTÓL**

**OLVASD EL,
ÉS JÁTSSZ VELÜNK!**

Több, mint könyv

**24. MAROSVÁSÁRHELYI
NEMZETKÖZI
KÖNYVVÁSÁR**

MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETI SZÍNHÁZ
2018. NOVEMBER 15-18.

IV. osztály
Berg Judit-Kertész Erzsébet:
A négy madár titka

V-VI. osztály
Szabó Róbert Csaba:
Vajon nagyi és az aranyások

VII-VIII. osztály
Zágonyi Balázs:
A gömb

IX-XII. osztály
Bódi Attila:
Lázadni veletek akartam

JELENTKEZZ OLVASÓJÁTÉKUNKRA
október 3-ig a következő e-mail címeken:
anegymadartitka@vasarhely.ro • vajonnagyiesazaranyasok@vasarhely.ro
agomb@vasarhely.ro • lazadniveletekakartam@vasarhely.ro

vasarhely.ro/konyvvasar • facebook.com/konyvvasar

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

1% kárpótlás látható termékek csak azonnali befizetéssel

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

MEGJELENT
Gunagriha új könyve!

Tanuljunk Istenül

Gunagriha előadás jegyzetek.

Gunagriha

Keresd a KOBÁK könyvesboltokban
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu 15.szám

therezia®

atlasfm all hills radio

106.4 FM

TG.MUREȘ

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

AtlasFmMures • atlasfm@kptv.ro

Szervezők: RMCC, ENYVIA MATEM KÖNYVSAJÓ

Partner: [Logo]

Támogatók: na, MAROS MEGYEI TANÁCS, ENKEL 2018

Mediapartner: NÉPÚJSÁG, ETV, [Logo], transindex, [Logo]